

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 2021
Institution	Herning HF og VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Merete Jagd Esmarch
Hold	20Psc23

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Familiens betydning, opdragelse og kultur
Titel 2	Gruppepsykologiske processer og digital mobning
Titel 3	Stress, personlighed og håndtering af udfordringer (Virtuelt forløb, grundet nedlukning)
Titel 4	Læring, motivation og digital dannelse (Delvist virtuelt og fysisk fremmøde, grundet nedlukning og delvis genåbning)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Familiens betydning, opdragelse og kultur
Indhold	<p>Kernestof og indhold Menneskets udvikling, tilknytning (Bowlby), selvets udvikling (Stern), omsorgens betydning (Per Schultz Jørgensen), Else Christensen undersøgelse omkring de 4 typer omsorgssvigt, mønsterbrydere, resiliens, barndommens betydning (Schaeffer), opdragelse (Baumrind), stereotyper, fordomme, diskriminering, kulturmøder, identitet, dobbeltbevidsthed, blandingskultur, kognitive skemaer, kvantitativ og kvalitativ metode</p> <p>Litteratur Aamand: Far er muslim – mor spiser svinekød. Kristeligt Dagblad. 16.11.10</p> <p>Brørup, Mogens, Hauge, Lene, Thomas, Ulrik Lyager (2000), 2. udgave, 2. oplag: <i>Den nye psykologihåndbog</i>, s. 61-70 (omsorg – Per Schultz Jørgensen, Else Christensen undersøgelse, 4 typer omsorgssvigt), Gyldendal uddannelse</p> <p>Hannibal, Jette: <i>Stereotyper, fordomme og diskriminering</i>. (kognitive skemaer, stereotyper, fordomme, diskriminering, Sherifs eksperiment – Robbers Cave)</p> <p>Larsen, Ole Schultz (https://psykologiensveje.systeme.dk/), i-bog: Psykologiens veje: p5043 (Bowlby), p5044 (Stern, selvets udvikling), p5187 (barnet i den senmoderne familie, Forhandlingsfamilien, den symmetriske familien, den barncentrerede familie), c12780 (kvantitativ og kvalitativ metode), p5186 (daginstitutionen), p5188 (Baumrinds fire opdragelsesstile), p5539 (Taylors kulturbegreb), p5556 (kulturmøder, assimilation, integration, segregation), c12489 (Allports kontaktteori), c13229 (Gergen, det multiple selv), p5052 (Eriksons 8 faser), p5422 (Erikson, identitet)</p> <p>Olsen, Flemming B., red. (2007), 1. udgave, 1. oplag: <i>Kulturen og det sociale liv</i> s. 222 (beskyttelsesfaktorer, resiliens). Frydenlund</p> <p>Schaeffer, Rudolph (1990): Barndommens betydning. I: <i>Beslutninger om børn</i>. S. 262-269, oversat af Søren Schultz Jørgensen, Hans Reitzels forlag (s.1)</p> <p>Ringgaard: Unge med indvandrerbaggrund er splittede mellem to liv. 02.10.14, Videnskab.dk</p> <p>Nyt fra Danmarks statistik. Børnepasning mv. 2013. Levevilkår. Nr. 146, 20.03.13.</p> <p>Flere tosprogede børn kommer i vuggestue. Berlingske.dk, 27.06.14.</p> <p>Den danske angst for opdragelse: Claus Holm, Prodekan for formidling, DPU, Aarhus Universitet, 21. april 2012</p> <p>Pas på det robuste barn, information, 2017</p>

	Film/filmklip Den perfekte opdragelse cfu.dk Min barndom i helvede. Cfu.dk
Omfang	34 lektioner a 45 min
Særlige fokuspunkter	Fokuspunkter Barnets udvikling. Fokus på at kunne skelne mellem god og dårlig udvikling/omsorg. Undersøge det kompetente og dysfunktionelle barn i forhold til tilknytning Fokus på, hvorfor nogle børn bliver mønsterbrydere Fokus på opdragelse samt at et barns udvikling er afhængig af den kulturelle kontekst Fokus på at identitetsudvikling for to-kulturelle kan skabe identitetsproblematikker. Stereotyper som generaliserende kognitive skemaer, og hvordan stereotyper kan blive til diskriminering Faglige mål Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser Formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde Vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, individuelt arbejde, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform

Titel 2	Gruppepsykologiske processer og digital mobning
Indhold	Kernestof og indhold Social adfærd, kommunikation på digital medier, digital mobning, individorienteret perspektiv på mobning (Olweus), relationelt perspektiv på mobning (Rabøl), indsatser mod mobning, konformitet (Asch), deindividuelisering, dehumanisering (Zimbardo), moralsk frakobling, ondskab (Bandura), mennesket udvikling – identitet (Erikson), social kognition, køn, digitale mediers betydning for læring og hukommelse

Litteratur:

Christensen, Jørgen: Mobning som en form for individuel aggression s.12-15 i: Mobning, klassiske og nyere teorier. Specialpædagogik 1, 2011

Foss: Piger mobber mere på nettet. Videnskab.dk, 15.10.13.

<http://videnskab.dk/kultur-samfund/piger-mobber-mere-pa-nettet>

Fugl, Marie: Buksevand for øjnene af hele verdenen. Asterisk 46, april, 2009

Larsen, Ole Schultz: Stanford fængselseksperiment. Lokaliseret på

<https://psykologiensveje.systime.dk/index.php?id=1553> d. 22.10.17

Larsen, Ole Schultz (<https://psykologiensveje.systime.dk/>), i-bog, 2017): Psykologiens veje: c12430 (Aschs konformitetsforsøg), c10539 (køn, kønnet som biologi – evolutionspsykologi), c10538 (køn, kønnet som biologi, neuropsykologi), c13988 (køn, kønnet som kultur – kognitiv psykologi), c10531 (køn, kønnet som kultur – postmoderne psykologi), p5052 (menneskets udvikling i et livslangt perspektiv - Eriksons 8 faser), p5422 (Erikson – identitetsforvirring, jegidentitet, social identitet), c11565 (Social perception), c13265 (Ambady, førstehåndsindtryk), c13266 (Thorn-dike, haloeffekten), p5649 (interview), c13229 (Gergen, det multiple selv)

Larsen, Schultz, i-bog: Moralsk frakobling, Bandura. Lokaliseret på

<https://psykologiensveje.systime.dk/index.php?id=1554> d. 22.10.17

Madsen: Internettet ændrer din hjerne. Videnskab.dk, 07.05.11

Madsen, Monica: Teorien bag det nye socialdynamiske mobbesyn. 14.09.14, Center for rummelighed

Weirsøe: Ny forskning gentænker mobning, 23.01.2013, dpu.dk

Børn skal lære at færdes på sociale medier, videnskab.dk, 2016

Den digitale skolegård har ingen gårdvagt, 15. september 2016 Viborg Stifts Folkeblad.

Scientology: Kristelig Dagblad den 16. marts 2011

Johansen: Er ipads farlige for børn, videnskab.dk, 2013

Film/filmklip:

Rabøl Helle: Hvad driver mobningen Longing for belonging. Lokaliseret d. 24.10.17 på: <http://rummelighed.org/l-longing-belonging/>

Rabøl Helle om mobning. Lokaliseret d. 24.10.17 på:

<https://www.youtube.com/watch?v=WenvnZs8kYk>

Hængt ud på nettet. Cfu.dk

	Tedtalk, Zimbardo: The Psykologi of evil. https://www.ted.com/talks/philip_zimbardo_on_the_psychology_of_evil/transcript
Omfang	23 lektioner a 45 min
Særlige fokuspunkter	<p>Fokuspunkter: Forskellige syn på mobning introduceres (individperspektiv og socialpsykologisk perspektiv) Fokus på mobning som en form for ondskab. Fokus på digital mobning og særlige kendetegn på digital mobning. Introduktion til, hvordan mobning kan håndteres og forebygges. Fokus på individet i gruppen. Der introduceres også begrebet køn – sat i forhold til, hvordan piger mobber på nettet. Eleverne har desuden lavet en miniundersøgelse i form af et interview omkring identitet</p> <p>Faglige mål: Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser Formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde Demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden</p>
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, individuelt arbejde, virtuelle arbejdsformer, klassediskussion

Titel 3	Stress, personlighed og håndtering af udfordringer (Kommentar: Forløbet har været et virtuelt forløb – grundet nedlukningssituationen)
Indhold	Kernestof og indhold Stress, akut og kronisk stress, ydre og indre faktorer, coping, individuelle forskelle i livsstil, livsformer, ledelse (social indflydelse), køn, personlighedspsykologi, håndtering af udfordringer

	<p>Litteratur</p> <p>Drivsholm: En omsorgsfuld leder giver bedre resultater end en kontrolfreak. Videnskab.dk, 18. sep. 2017</p> <p>Netterstrøm, Bo: <i>Stresshåndtering</i> http://www.si-folkesundhed.dk/upload/kap_22_stress.pdf. Uddrag fra Folkesundhedsrapporten, Danmark 2007, s 285. (stresshåndtering, coping).</p> <p>Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens veje, ibog</i> (2017): p5559 (stress), p5574 (akut og kronisk stress), c12533 (ydre faktorer, Holmes og Rahe, krav-kontrolmodellen), c12529 (indre faktorer), p4852 (den forsigtige og risikovillige type), c13988 (køn, kønnet som kultur – kognitiv psykologi), c10531 (køn, kønnet som kultur – postmoderne psykologi), p5482 (livsformer), c12298 (tradition og modernitet i forældreskabet) p5806 (coping, problemfokuseret coping, emotionsfokuseret coping)</p> <p>Hver tiende dansker føler sig ofte stresset</p> <p>Kaj gik ned. Jyllandsposten. 29.04.07</p> <p>Gymnasielærere bør gå mere op i elevernes trivsel. Videnskab.dk, sep. 2014</p> <p>Overarbejde og stresshormoner hos kvinder, nr.17, 2003, forskningsnyt fra Psykologi</p> <p>Zachariae: hvad beskytter mod stress. En positiv stresspsykologi.</p> <p>Film/filmklip Fældet af stress, cfu.dk</p> <p>Podcast: https://videnskab.dk/krop-sundhed/saadan-undgaar-du-stress-paa-jobbet</p>
Omfang	22 lektioner a 45 min
Særlige fokus-punkter	<p>Fokuspunkter</p> <p>Fokus på stress som en samfundsudfordring (forløbet opstartet med udgangspunkt i Folkesundhedsrapporten).</p> <p>Introduktion til stresshåndtering/coping samt til personlighedspsykologi</p> <p>Introduktion til livsformer og arbejdsliv, med inddragelse af ledelse.</p> <p>Fokus på arbejdsliv-familieliv</p> <p>Faglige mål:</p> <p>Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske</p> <p>Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser</p> <p>Formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt ud-</p>

	<p>vælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag</p> <p>Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger</p> <p>Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde</p> <p>Kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden</p> <p>Demonstrere viden om psykologisk identitet og metoder og behandle problemstillinger i samspil med andre fag.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Grundet skolenedlukning pga. coronasituationen har forløbet udelukkende været virtuelt – arbejdsformerne har været varierede – læreroplæg, gruppearbejde, individuelt arbejde, inddragelse af forskellige it-værktøjer</p>

Titel 4	<p>Læring, motivation og digital dannelse</p> <p>(Kommentar: Forløbet har både været med virtuelt forløb – grundet nedlukningssituationen – men også med fysisk fremmøde, grundet delvis genåbning)</p>
Indhold	<p>Kernestof og indhold:</p> <p>Læring, kognition, kognitive skemaer, tænkning, motivation, digital dannelse, kommunikation i sociale sammenhænge og på digitale medier, køn, kultur og læring, stress og læring</p> <p>Litteratur:</p> <p>Barse: Sådan bliver elever motiveret i skolen. Videnskab.dk, 10.08.15</p> <p>Christiansen: Hvordan hjælper vi bedst de skoletrætte drenge, videnskab.dk, 25.08.15</p> <p>Damsgaard: Derfor bliver flere unge stressede. Videnskab.dk, 2017</p> <p>Paulsen, Michael: <i>Undervisning i det nye samfund</i>, samfundsfagsnyt, sep.2013 (det gennemhullede undervisningsrum, digital dannelse)</p> <p>Kan børn bestikkes til at lære? Jyllandsposten, 13.06.01</p> <p>Larsen, Ole Schultz (https://psykologiensveje.systime.dk/), i-bog: Psykologiens veje: p4793 (Introduktion til kognitiv psykologi), p5240 (Ebbinghaus, Bartlett, kognitive skemaer). c11722 (Behavioristisk læringsteori), c13119 (selektiv opmærksomhed), c11718 (Piagets kognitive læringsteori), p5291 (Vygotsky), c11708 (Vygotsky, zonen for nærmeste udvikling), c11707 (mesterlære), c13988 (køn, kønnet som kultur – kognitiv psykologi), c12780 (kvantitativ og kvalitativ metode)</p> <p>Larsen, Ole Schultz, 2013: Psykologiske feltundersøgelser. S. 11-14 (observation), s.17-22 (eksperiment, laboratorieeksperiment, felteksperiment, naturligt</p>

	<p>eksperiment), s.26-29 (interview), s.32-36 (spørgeskema). Systime.</p> <p>Film/filmklip Motiverende læringsmiljøer i praksis, https://www.youtube.com/watch?v=nhJn4f4e4fM (motivationsorienteringer)</p> <p>9.Z mod Kina, cfu.dk</p>
Særlige fokus-punkter	<p>Fokuspunkter Kendskab til teorier som belyser kognitive processer. Fokus på læring. Fokus på optimale læringsmiljøer. Ligeledes har der også været inddraget supplerende stof i form af fokus på det praksis- og anvendelsesorienterede - undervisning og læring i praksis. Ligeledes har der været fokus på motivation og digital dannelse.</p> <p>Faglige mål Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser Formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Grundet skolenedlukning pga. coronasituationen har forløbet både været virtuelt og med fysisk fremmøde. Arbejdsformerne har været varierede – læreroplæg, gruppearbejde, individuelt arbejde, inddragelse af forskellige it-værktøjer</p>
Omfang	<p>21 lektioner a 45 min</p>